

זבחים ע"ב – "דבר חשוב" שאינו בטל ברוב

שאלות:

1. לג'פרי התערבבו תפוזים מארץ ישראל של עורלה עם תפוזים אמריקאיים האם הוא יכול לסמוך על ביטול ברוב?

הצורך בכפילות הדינים ודין "דבר חשוב"

הגמרא ממשיכה את הדיון מהדף הקודם, ושואלת למה היה צורך ללמד את הדין הזה של איסורי הנאה (כמו חטאות המתות ושור הנסקל) במשנה שלנו, אם כבר למדנו אותו במשנה במסכת עבודה זרה.

○ **הצורך בכפילות (זבחים מול עבודה זרה):** הגמרא מסבירה ששתי המשניות נצרכות.

▪ אם היינו לומדים רק מהמשנה בעבודה זרה (שעוסקת בתערובת בחולין), היינו חושבים שהדין החמור (שאיסור הנאה הוא לא בטל ברוב) נאמר רק להדיוט. אבל בתערובת עם קדשים, היינו אומרים שהאיסור יתבטל ברוב כדי לא להפסיד את הקורבנות.

▪ ואם היינו לומדים רק מהמשנה שלנו (שעוסקת בתערובת בקדשים), היינו חושבים שהדין החמור נובע מה"מיאוס" שבהקרבנות תערובת כזאת. אבל בתערובת של חולין, היינו אומרים שהאיסור כן יתבטל ברוב.

○ **למה בהמות באמת לא בטלות ברוב?**

▪ הגמרא מציעה שהסיבה היא שבהמות הן "דבר חשוב" שדרכו להימנות כלומר, שמיד פעם הוא נמכר במניין, ודבר חשוב הוא לא בטל ברוב. אבל ההסבר הזה תלוי במחלוקת תנאים ואמוראים מהי ההגדרה של "דבר חשוב", כמו שבא לידי ביטוי במשנה במסכת ערלה לגבי ביטול של ערלה וכלאי הכרם.

▪ **שיטת ריש לקיש (בדעת רבי מאיר):** לפי שיטתו, "כל שדרכו להימנות שנינו" – כלומר, כל דבר שיש אנשים שמקפידים למוכרו במניין מידי פעם, גם אם אחרים לא, נחשב לדבר חשוב. לפי זה מובן למה בהמות לא בטלות.

▪ **שיטת רבי יוחנן (בדעת רבי מאיר) וחכמים:** אבל, לפי רבי יוחנן (שמפרש "את שדרכו להימנות שנינו" – כלומר, רק מה שתמיד נמכר במניין), ובטח שלפי חכמים ורבי עקיבא (שאומרים שרק רשימה מצומצמת של דברים ספציפיים נחשבים חשובים), קשה להבין למה בהמות באמת לא בטלות ברוב.

○ **רב פפא מתרץ שלפי רבי יוחנן,** המשנה שלנו הולכת לפי שיטה שלישית, של "תנא דליטרא קציעות". התנא הזה סובר שכל דבר שיש לו חשיבות, אפילו אם היא רק מדרבנן (כמו תרומה של קציעות), וגם אם הוא נמכר במניין רק לפעמים – הוא לא בטל ברוב. קל וחומר שבהמה פסולה לקורבן במשנה שלנו, שהפסול שלה הוא מדאורייתא, היא לא תתבטל.

הדיון על השיטה הזאת והפירוט של המשנה של ליטרא קציעות ממשיך בדף הבא.